

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 4 W KRAKOWIE W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 poz. 325)

Cele:

Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego (dalej: WSDZ) w naszej Szkole, cele są następujące:

- przybliżenie uczniom informacji dotyczących zawodów i rynku pracy;
- przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie
- przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji o dalszym kształceniu i aktywności zawodowej;
- poznanie swoich zainteresowań;
- przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu, drogi dalszego kształcenia
- przygotowanie do dalszego kształcenia , do roli pracownika na współczesnym rynku pracy;
- przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji o dalszym kształceniu i aktywności zawodowej;
- przygotowanie ucznia do roli pracownika na obecnym rynku pracy, samodzielności w różnych sytuacjach życiowych;
- wskazanie źródeł informacji o świecie zawodów;
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- wzrost świadomości u uczniów dotyczący odpowiedzialności za własną przyszłość zawodową;
- wzmacnianie myślenia o karierze zawodowej w perspektywie procesu podejmowania decyzji;
- rozszerzanie perspektywy na to , jakie możliwości ma człowiek po ukończeniu szkoły;
- kształtowanie proaktywnych postaw wobec zmiany;

Cele szczegółowe można sformułować odrębnie dla bloków tematycznych

Uczniowie:

- rozwijają umiejętności samooceny;
- wzmacniają poczucie własnej wartości;
- znają system kształcenia;
- znają harmonogram rekrutacji;
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- znają możliwości rozwijania swoich zainteresowań;
- poznają i nazywają swoje mocne strony;
- znają rolę zainteresowań w wyborze zawodu.

W zakresie współpracy z rodzicami:

- wspieranie rodziców w ich działaniach doradczych na rzecz swoich dzieci;
- przekazanie rodzicom informacji o ofercie edukacyjnej, wymogach rynku pracy oraz instytucjach pozaszkolnych, które mogą udzielić im pomocy z zakresu doradztwa zawodowego.

Ocena realizacji i ewaluacja Programu:

1. Okresowa ocena programu realizacji doradztwa zawodowego jest dokonywana po zakończeniu każdego semestru, na podstawie sprawozdania przedstawionego przez doradcę zawodowego.
2. W klasach ósmych, w czerwcu, przeprowadzone zostanie badanie satysfakcji uczniów z efektów działań doradczych.
3. Ewaluacja Programu Realizacji Doradztwa Zawodowego będzie prowadzona na bieżąco i podsumowywana na koniec roku szkolnego, z wykorzystaniem narzędzi:
 - pytania ewaluacyjne do uczniów (umożliwiające uczniom np. samoocenę własnej aktywności na zajęciach, ocenę poczucia satysfakcji z pracy zespołowej);
 - autorefleksja uczniów (swobodne wypowiedzi zarówno na początku jak i na końcu zajęć);
 - analiza wytworów pracy uczniów;
 - analiza portfolio uczniów;
 - ankiety ewaluacyjne do uczniów i rodziców.

Konstrukcja Programu Realizacji Doradztwa Zawodowego

Program Realizacji Doradztwa Zawodowego zawiera bloki odpowiadające poszczególnym etapom edukacji ucznia oraz wykaz szczegółowych działań w tabeli. Każdy z bloków zawiera treści programowe do zrealizowania na danym etapie kształcenia.

Służą one:

- a) nauczycielom przedmiotów obowiązkowych oraz specjalistom - do zaplanowania metod i form realizacji tych treści w ramach prowadzonych przez siebie zajęć edukacyjnych;
- b) wychowawcom klas - do zaplanowania metod i form realizacji tych treści w ramach zajęć na godzinach do dyspozycji wychowawcy i podczas innych działań wychowawczych;
- c) doradcy zawodowemu - do zaplanowania obowiązkowych zajęć z doradztwa zawodowego w klasach 7 i 8.

Wykaz szczegółowych działań zawiera przedsięwzięcia do realizacji w skali całej szkoły, z uwzględnieniem terminów i osób odpowiedzialnych za ich przeprowadzenie.

Uwaga! Przykładowe scenariusze zajęć można otrzymać od doradcy zawodowego, który również udziela wsparcia w zakresie realizacji działań określonych w niniejszym dokumencie.

Blok 1. Klasy 1-3 Treści programowe.

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1) opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 2) prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 3) podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 4) podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 5) podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 1) odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2) podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 3) opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

- 4) omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 5) opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 6) posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 1) uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 2) wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3) wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 1) opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 2) planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 3) próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Blok 2. Klasy 4-6 Treści programowe.

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1) określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 2) wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 3) podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 4) prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 1) wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2) opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 3) podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

4) posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

5) wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

1) wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

2) wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3) samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

1) opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

2) planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

3) próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Blok 4. Klasy 7-8 Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1) określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

2) rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

3) dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

4) rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

5) rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno - zawodowej;

6) określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

7) określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 1) wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2) porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 3) wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 4) uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 5) analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 6) wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 7) dokonuje autoprezentacji;
- 8) charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 1) analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 2) analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3) charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 4) określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 1) dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 2) określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 3) identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4) planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Lp.	Tematyka	Klasy	Metody i formy realizacji z uwzględnieniem rodziców	Termin	Osoby odpowiedzialne
1.	Zawody wokół nas	I - VIII	- gazetka tematyczna - rozmowy tematyczne w ramach godzin wychowawczych doradztwa zawodowego	IX - X	Wychowawcy, nauczyciele na świetlicy, doradca zawodowy
2.	Dieta i zasady dobrego odżywiania	I - III	- prelekcja - warsztaty - rozmowa kierowana	X	Wychowawcy klas I – III, nauczyciele na świetlicy
3.	Konkurs zawodoznawczy	IV - VI	- prezentacja - zdjęcia	XI	Doradca zawodowy
4.	Spotkanie informacyjno - doradcze dla rodziców „Jak pomóc dziecku wybrać szkołę i zawód”	Rodzice uczniów klas VIII	- prezentacja - prelekcja - dyskusja	XII/I	Doradca zawodowy
5.	Festiwal zawodów	Społeczność szkolna	W zależności od sytuacji epidemiologicznej	III	Wychowawcy klas, Opiekun Samorządu Uczniowskiego, Doradca zawodowy
6.	Wolontariat – JESTEM na TAK	Społeczność szkolna	- prezentacje - spotkania ze szkolnymi wolontariuszami - inne – zaplanowane z opiekunem Samorządu, wolontariatu	IV	Doradca zawodowy, opiekun samorządu, opiekun wolontariatu
7.	Zawód przyszłości	VII - VIII	- konkurs na projekt zawodu	V	Doradca zawodowy
8.	Festiwal Talentów	I – III oraz IV - VI	- prezentacje uczniowskich talentów na forum szkoły i klasy	V	Wychowawcy klas, nauczyciele

					pracujący na świetlicy, doradca zawodowy
9.	Spotkanie z.....	VII - VIII	- organizacja spotkań w miarę możliwości epidemiologicznych	I oraz VI	Doradca zawodowy
10.	Spotkanie z.....	Świetlica szkolna	- organizacja spotkań w miarę możliwości epidemiologicznych	Do ustalenia z przewodniczącym zespołu	Nauczyciele pracujący na świetlicy
11.	Konsultacje indywidualne	VII - VIII	- rozmowa kierowana	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy
12.	Moje mocne i słabe strony	IV- VI	- zajęcia przygotowane w ramach godzin wychowawczych	Zgodnie z planem każdego z wychowawców	Wychowawcy klas
14.	Pokaz/wykład dla klasy VIII „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych”	VIII	- prezentacja	V	Wychowawcy klas VIII, doradca zawodowy
15.	Targi zawodów i inne przedsięwzięcia pozaszkolne	W trakcie trwania roku		Zgodnie z harmonogramem organizatorów	Doradca zawodowy

Tematyka zajęć w klasie VII

1. Czym jest doradztwo zawodowe?
2. Trudne słowo, a ile możliwości – kompetencje kluczowe.
3. Umiejętności a zawód. Temperament jak z bajki.
4. Moje umiejętności. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z.....
5. Moje port folio i e-portfolio.
6. Praca jako wartość.
7. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.
8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.
9. Jak zacząć? Zostań wolontariuszem.
10. Kwalifikacje a kompetencje na rynku pracy.

Tematyka zajęć w klasie VIII

1. Ścieżki kształcenia. Oferty szkół ponadpodstawowych.
2. Jak zaplanować swoją przyszłość zawodową? Marzenia do spełnienia.
3. Komunikacja interpersonalna.
4. Rozwijamy kreatywność.
5. Zawód, który do mnie pasuje. Współczesny rynek pracy.
6. Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron.
7. Jak Cię widzą... tak Cię zatrudnią - o pułapkach autoprezentacji.
8. Moje role na rynku pracy – pracownik, pracodawca, współpracownik.
9. Dobry plan drogą do sukcesu.
10. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji.

Pozostałe godziny zostaną rozplanowane w ramach realizacji Programu SPINKA.

Działania zaplanował: mgr G. Mroczek (doradca zawodowy)